



01.11.2017

Dnro 92/61/17

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 100/2017 vp)

Valtakunnansyyttäjänvirasto ottaa kantaa lakiehdotuksiin syyttäjän toimien näkökulmasta. Tarkastelussa ovat siten vain rangaistussäännökset sekä hallinnollisen seuraamusmaksun ja rikosprosessin suhde. Rikosten mahdolliseen lisääntymiseen uusien säännösten myötä ei oteta kantaa. Tällaisten vaikutusten ennakoiminen kuuluu rikostorjuntaviranomaisille.

Valtakunnansyyttäjänvirasto pitää kannatettavana ehdotettua alkoholilain 71 §:n seuraamusmaksua, jonka lupaviranomainen voi määrätä kuuden kuukauden kuluessa teosta. Teon tai laiminlyönnin jälkeen nopeasti langetettu hallinnollinen sanktio on tehokas verrattuna käytännössä usein vasta pitkän ajan kuluttua tapahtumasta seuraavaan rikosoikeudelliseen sanktioon. Ainoa ongelma sen käytöstä saattaa olla ´ne bis in idem´-tilanteen syntyminen silloin, jos samasta laiminlyönnistä on vireillä esitutkinta, syyteharkinta, tuomioistuinkäsittely tai jos sama teko on jo lainvoimaisella tuomiolla ratkaistu. Näiden tilanteiden syntyminen on mahdollista sen vuoksi, koska seuraamusmaksun perusteena olevat laiminlyönnit ja teot voivat laajemmiksi tai vakavammiksi osoittautuessaan joskus täyttää myös rikoslaissa alkoholirikoksina tai elinkeinorikoksina rangaistaviksi säädettyjä tekoja.

Ehdotetun 71 §:n 3 momentissa tämä riski on kuitenkin asianmukaisesti otettu huomioon säätämällä nimenomaisesti, ettei seuraamusmaksua päällekkäisissä tilanteissa saa määrätä. Myös pykälän perustelut ovat tältä osin seikkaperäiset. Lisäksi tilanteiden syntyminen on vältettävissä lupaviranomaisen ja esitutkintaviranomaisten kiinteällä yhteistyöllä.

Ma. Valtakunnansyyttäjä

Raija Toiviainen

Valtionsyyttäjä

Leena Metsäpelto